

**MEĐUNARODNA KONFERENCIJA "MODERNIZACIJA HRVATSKE
UPRAVE – POVIJESNE PORUKE, AKTUALNO STANJE
I RAZVOJNE PERSPEKTIVE"**

Zagreb, 25. i 26. travnja 2002.

U Zagrebu je 25. i 26. travnja 2002. održana međunarodna konferencija "Modernizacija hrvatske uprave – povijesne poruke, aktualno stanje i razvojne perspektive", koju su zajednički organizirali Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, HAZU, Pravni fakultet, Hrvatski državni arhiv i Društveno veleučilište. Na konferenciji su predstavljene dvije skupine tema – prvi se dan govorilo o uređenju uprave, suvremenim upravnim reformama i upravnom obrazovanju u Europi i Hrvatskoj, a drugi dan na red su došle teme o ulozi arhiva u modernoj upravi i o promjenama koje suvremena tehnologija unosi u spisovodstvo.

Konferencija je otvorena pozdravnim riječima Davora Krapca, dekana Pravnoga fakulteta i uvodnim govorom ministrice pravosuđa i uprave Ingrid Antičević-Marinović, a zatim je nastavljena predavanjima o reformama upravnih sustava i o upravnom obrazovanju u nekoliko europskih zemalja. Proces reforme javne uprave nisu morale pokrenuti samo tranzicijske zemlje zbog političkih promjena, nego se ta potreba javila u svim zemljama Europe i zbog velikih društvenih promjena – informatičke revolucije i globalizacije – što je dovelo do nastojanja da se javna uprava učini djelotvornijom, a istovremeno i jeftinijom. Tu je naravno i utjecaj Europske unije, jer si ni jedna država ne može dozvoliti pogreške zbog slabe pripremljenosti svoje administracije. U svijetu postoje dva smjera rukovođenja: administrativni model orijentiran na proceduru, hijerarhiju i izvršavanje zakona i poduzetnički model usmjeren na rezultate, svrhu i uspjeh. U izlaganjima dani su prikazi o tome kako su pod utjecajem ovih modela pojedine europske zemlje provele reformu uprave, koji su im bili ciljevi te postignuti rezultati i iskustva. Tako je akademik Eugen Pusić dao sumarni prikaz modernizacije upravnih sustava u Velikoj Britaniji, Njemačkoj i Francuskoj, dok je Gorazd Trpin imao zanimljivo predavanje o procesu reforme javne uprave u susjednoj nam Sloveniji, o njenim teoretskim ishodištima, ali i praktičnim iskustvima. O procesu reforme u Austriji i Njemačkoj govorili su Hellmut Wollmann sa Humboldt sveučilišta i Christian Brünner.

Na temu upravnoga obrazovanja prilog je imao Marc Gjidara, koji se posebno osvrnuo na upravno obrazovanje u Francuskoj i utjecaj koji je izvršila Europska unija na obrazovanje svih zemalja članica. Neven Šimac u svojem je vrlo zanimljivom i konkretnom izlaganju ukratko prikazao upravne sustave i obrazovanje u anglosaksonskim zemljama, Njemačkoj i Francuskoj te što bi se od toga moglo primijeniti u tranzicijskim zemljama, posebice u Hrvatskoj, da se stvori učinkovita i sposobna administracija. Jutarnje je zasjedanje zaključio Željko Pavić koji je dao povijesni pre-

gled razvoja upravnoga obrazovanja u Hrvatskoj od Političko-kameralnog studija do danas.

U poslijepodnevnom dijelu govorilo se o suvremenoj situaciji u Hrvatskoj i potrebnim promjenama. Prva pretpostavka za dobro uređenu upravu je kvalitetno obrazovanje upravnih službenika. U zajedničkom radu Ivan Koprić i Gordana Marčetić izložili su pregledni prikaz iskustava europskih zemalja na tom području i dali svoj prijedlog upravnog obrazovanja. Dragan Medvedović govorio je o drugom važnom preduvjetu moderne uprave, dobroj pravnoj regulativi, i zaključio da se upravno postupovno pravo treba podvrgći temeljitoj reviziji. Robert Blažević dao je oštru kritiku nastaloga stanja u hrvatskoj upravi u kojoj vlada neprofesionalnost, podobnost i korumpiranost, a proces njene racionalizacije, što je preduvjet efikasnoga funkcioniranja suvremenog informacijskog društva, tek je počeo.

Drugi je dan konferencija nastavljena temama o utjecaju modernizacije javne uprave na arhive. Andreas Kellerhals iz Švicarskoga saveznoga arhiva ističe značajnu ulogu arhiva u tom procesu koji svojim iskustvom u upravljanju spisima i informacijama mogu bitno pridonijeti načelima dobre uprave. Josip Kolanović, ravnatelj Hrvatskoga državnog arhiva u svom se izlaganju posebno osvrnuo na širenje uloge arhivista od samoga početka životnoga ciklusa dokumenta, urednost uredskoga poslovanja kao preduvjeta svake dobre uprave i demokracije, na promjene u odnosu uprave i arhivske službe izazvane novim informacijskim tehnologijama i konačno prikazao sadašnje stanje upravljanja dokumentima u Hrvatskoj, koje se još uvijek temelji na zastarjelim uredbama iz bivše SFRJ. Stanje u slovenskoj javnoj upravi izložio je Vladimir Žumer, ravnatelj Arhiva Republike Slovenije i prikazao put od nastanka zapisa do predaje arhivskoga gradiva u čemu su oni puno dalje odmakli od nas i u 1990-ima donijeli mnoštvo novih propisa na području spisovodstva i upravljanja arhivskim gradivom. Paola Carucci, ravnateljica Središnjeg državnog arhiva Italije, predstavila je talijanske propise o elektroničkome gradivu, dok je Maria Guerzio, sa Sveučilišta u Urbino, govorila o promjenama koje su izazvali digitalni zapisi u stvaranju, obradi i čuvanju dokumenata i dala neke osnovne smjernice kako preurediti tradicionalnu praksu u suvremeni sustav čuvanja i obrade podataka u elektroničkoj upravi.

U svojem je radu Jozo Ivanović (HDA) izložio kako elektroničko poslovanje utječe na promjenu definicije i uloge dokumenta te na drugačije organiziranje i postavljanje spisovodstvenoga sustava, koji za razliku od tradicionalnog spisovodstva dobiva izuzetno značajnu ulogu unutar poslovnoga sustava. Neda Erceg predstavila je rad Hrvatske informacijsko-dokumentacijske referalne agencije (HIDRA), stručne službe pri Vladi Republike Hrvatske, u posredovanju javnih službenih informacija i dokumentacije unutar sustava državne uprave i prema javnosti. Konferencija je završena izlaganjem Alena Rajko iz Ministarstva unutarnjih poslova, koji je

analizirao pitanje prava na pristup informacijama javnoga sektora i njegovu važnost za modernizaciju hrvatske javne uprave, dao pregled aktualnog hrvatskog zakonodavstva na području (ne)dostupnosti podataka i predložio neke zakonodavne, organizacijske i obrazovne mjere.

Na kraju konferencije doneseni su zaključci o potrebi stvaranja efikasne, učinkovite i dobro uređene uprave, jer je to preduvjet razvoja demokracije, prava čovjeka i učinkovitog pravosuđa, a koja se može stvoriti jedino kvalitetnim obrazovanjem na više razina i mogućnošću stalnog stručnog usavršavanja i o potrebi stvaranja kvalitetnog i suvremenog sustava uredskoga poslovanja u skladu sa standardom ISO 15489 – *Records Management* za tradicionalne i elektroničke dokumente. Sudionici konferencije složili su se sadržajem zaključaka i izrečene primjedbe bile su više-manje formalne naravi. Međutim, postavilo se pitanje kome uputiti te zaključke i tko će ih provesti u djelo, jer su nakon otvaranja na konferenciji ostali samo stručnjaci s područja uprave i arhivistike, ali nažalost nitko iz Vlade i Ministarstva uprave, a njima je ona najviše bila namijenjena. Konferencija je bila zanimljiva i poučna, izloženi radovi vrlo vrijedni i možemo se nadati da će se barem nešto od toga primijeniti da bi se stvorila moderna i učinkovita uprava u Hrvatskoj.

Karmen Levanić